اتوبوس‌های نو در خیابان‌های تهران

پایتخت بالاخره چشمش به جمال اتوبوس‌های نو روشن می‌شود. پس از حدود یک دهه که دولت جای اتوبوس نو به شهرداری تهران وعده می‌داد حالا معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران می‌گوید: سرانجام اتوبوس‌های جدید وارد خطوط می‌شود. اتوبوس‌هایی که به گفته او با پول شهرداری خریداری شده و دولت در این باره کمکی نکرده است. تهران در حالی از ابتدای سال ۱۱۵ روز هوای ناسالم داشته که کارشناسان یکی از راه‌های کاهش این تعداد روزهای آلوده سال را به نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی ربط می‌دادند. این معضل تازه نبود اما امسال شورای شهر تهران اعلام کرد این ناوگان در حال فروپاشی است. شهرداری تهران امسال ۱۰۰ اتوبوس در دی‌ماه وارد خطوط کرد و قرار است هفته آینده هم ۱۱۰ دستگاه اتوبوس دیگر وارد شود. سیدمناف هاشمی، معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران گفته، تمامی اتوبوس‌ها و مینی‌بوس‌ها بر اساس قانون هوای پاک دارای استاندارد آلایندگی یورو ۴ و فیلتر جذب دوده هستند و در این میان، ۲۰ دستگاه از اتوبوس‌های خریداری شده نیز گازسوز است./ فارس

کوتاه از جامعه

زنگ خطر شهرهای نارنجی ۲ برابر شد

معاون کل وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌گوید، شهرهای نارنجی پرخطر کشور در ۱۰ روز گذشته از ۱۸ به ۳۶ شهر افزایش پیدا کرده است و شهرهای زرد نیز از ۱۳۰ به ۱۷۸ شهر افزایش یافته و این برای ما زنگ خطر بزرگی است.

آن‌طور که ایرج حریرچی در یک برنامه تلویزیونی عنوان کرده به گواه آمارها تعداد شهرهای نارنجی ۳۵ درصد رشد داشته است و تعداد شهرهای آبی نیز در کشور ۲۰ درصد کاهش داشته است.

به گفته معاون کل وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وضعیت تردد مردم نیز نشان می‌دهد تردد مردم در سطح کشور نسبت به قبل از شیوع بیماری کرونا فقط حدود ۴ درصد کمتر شده است و این قابل قبول نیست.

وی از ممنوعیت تردد در روزهای آخر هفته آینده خبر داد و گفت: طبق تصمیم ستاد کرونا، تردد خودروهای غیربومی به سه استان مازندران، گیلان و گلستان در روز سه‌شنبه ممنوع است و سفر به شهرهای زرد قشم، کیش، بندرعباس، اصفهان، شیراز و مشهد نیز ممنوع خواهد بود./ جام جم دیلی

انتقاد از تجمع و البته جشنواره فجر

معاون درمان ستاد مقابله با کرونای استان تهران ضمن انتقاد از تجمع مردم در محل بیمارستانی که افراد مشهور بستری می‌شوند، گفت: این موضوع نه‌تنها به بیمار کمک نمی‌کند بلکه می‌تواند سبب افزایش چرخه انتقال بیماری کرونا شود.

دکتر نادر توکلی با تاکید بر این‌که در هر ازدحامی که پروتکل‌های بهداشتی رعایت نشود احتمال و خطر انتقال ویروس کووید - ۱۹ وجود دارد، افزود: در مورد جشنواره فجر طبق دستورالعمل باید با یک‌سوم ظرفیت سینما برگزار شود. این موضوع باید برای شرایط خاص درنظر گرفته شود و اگر شرایط لازم فراهم نشود قطعا نمی‌توان تضمینی اعلام کرد که اتفاقی از نظر انتقال ویروس نمی‌افتد. در مورد جشنواره‌های فجر مشکل دوم ما این است که در بین سئانس فیلم‌ها یا در سالن سینما، افراد از خوراکی و نوشیدنی استفاده می‌کنند که این کار مستلزم کنار زدن ماسک است که می‌تواند خطر انتقال بیماری را افزایش دهد.

پیش از این وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در برابر انتقادها در برگزاری جشنواره گفته بود، کرونا باشد یا جنگ، جشنواره برگزار می‌شود./ ایسنا

سرطان تا ۲۰ سال دیگر ۳ برابر می‌شود

فلوشیپ جراحی بیماری‌های پستان با اشاره به احتمال دو تا سه برابر شدن آمار سرطان در کشور تا ۲۰ سال آینده گفت: در بین زنان ایرانی، سرطان پستان شایع‌ترین سرطانی است که سالانه حدود ۱۵ تا ۱۶ هزار نفر را درگیر می‌کند.

دکتر محمد هادی‌زاده با بیان این‌که میزان ابتلا به سرطان در کشور ما در حد متوسط دنیاست، بیان کرد: شیوع سرطان در کشورهای پیشرفته جهان، بالاتر است؛ درصد آمار سرطان در کشور ما نیز در حال صعود است و به همین دلیل باید در پیشگیری از بروز سرطان‌ها تلاش کنیم زیرا در ۱۰ تا ۲۰ سال آینده، جمعیت مبتلایان سرطان در کشور ما ممکن است دو تا سه برابر شود!/ تسنیم

ارائه جهیزیه از محل زکات

معاون توسعه مشارکت‌های مردمی کمیته‌امداد از جمع‌آوری ۱۱۱۸ میلیارد تومان زکات در سال جاری خبر داده و گفته: بیش از ۸۰ درصد اعتبارات زکات صرف امور معیشتی محرومان می‌شود.

علیرضا عسگریان با اشاره به این‌که میزان زکات پرداختی در کشور در ۱۰ ماهه امسال از مرز هزار میلیارد تومان عبور کرده و به بالای ۱۱۱۸ میلیارد تومان رسیده است، اظهار کرد: بیش از ۸۰ درصد زکات جمع‌آوری شده صرف امور معیشتی نیازمندان شده است و از عایدات حاصل از زکات یک میلیون و ۲۵۰ هزار بسته غذایی تهیه و توزیع شده است.

وی در ادامه با اشاره به تهیه ۸۷۰۰ جهیزیه به ارزش ۸۷ میلیارد تومان برای نوعروسان از محل زکات افزود: همچنین ۱۲۰ هزار قلم وسیله ضروری منزل از همین محل به نیازمندان ارائه شده است./ تسنیم

۲۰ هزار دوز واکسن اسپوتنیک وی در حالی وارد ایران شده که هنوز برنامه تزریق و زمان آن به صورت رسمی اعلام نشده است

عکس: مهر

واکسن وارد شد؛ چه کسانی در اولویت هستند؟

با ورود اولین محموله از واکسن به ایران سوالات بسیاری در رابطه با چگونگی و زمان واکسیناسیون شکل گرفته است

میثم اسماعیلی
جامعه

مرگ تلخ علی انصاریان و پیش از او مهرداد میناوند به‌عنوان دو چهره شناخته شده در جامعه، موضوع مطالبه واکسن را بیش از پیش به چشم آورده است. هرچند باید بگذریم از خشم بازیگر زن سینما و تلویزیون از این مطالبه و ارتباط عجیب این مرگ‌ها با واکسیناسیون که نشان از ناآگاهی گسترده چنین افرادی از نظام معمول درمانی دارد؛ چراکه پرواضح است مرگ چهره‌ها به‌واسطه ابتلا به کرونا ارتباطی به واکسن ندارد، زیرا هیچ جای جهان هنوز نوبت واکسن به افراد جوان و بدون زمینه قبلی که در خط مقدم مبارزه با ویروس کووید- ۱۹ نیستند نرسیده است و بدیهی‌تر این‌که واکسن، درمان نیست و قرار است از ابتلا پیشگیری کند. هم‌زمان اما موضوع واکسن از مجادله درباره این‌که کدام نوع آن بهتر است به ورود اولین محموله واکسن خارجی به ایران رسیده است و حالا بحث‌ها نه در رابطه با تاثیرگذاری انواع آن که بر سر چگونگی و زمان واکسیناسیون در ایران می‌چرخد. نزدیک‌ترین واکسن‌ها به ایران را واکسن اسپوتنیک وی ساخت کشور روسیه و البته واکسن کووابرکت ساخت ایران تشکیل می‌دهد. در این میان سهمیه واکسن کواکس هم وجود دارد که هفته گذشته خبر سهمیه ۴/۲ میلیونی آن از زبان سعید نمکی، وزیر بهداشت و درمان رسانه‌ای شد. سوال‌ها اما همچنان وجود دارد، از تعداد دقیق واکسن وارد شده «اسپوتنیک وی» به ایران که تصاویر آن حالا مدام در فضای مجازی دست به دست می‌شود، بگیرید تا نحوه واکسیناسیون و این‌که چه کسانی در اولویت تزریق قرار دارند و چگونگی اثرگذاری آن و مهم‌تر از همه زمان آغاز واکسیناسیون. البته پاسخ‌های فراوانی هم به این پرسش‌ها وجود دارد، در حالی که پیش از این رئیس روابط عمومی وزارت بهداشت آغاز واکسیناسیون را منوط به تایید و اعلام معاونت بهداشت و کمیته اجرایی واکسیناسیون کرده بود دیروز مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو اعلام کرد تزریق واکسن کرونای اسپوتنیک که اولین محموله آن به تازگی وارد کشور شد، هفته آینده آغاز می‌شود. در این میان قرار است واکسن بنیاد برکت هم در صورت اخذ مجوز نهایی از فروردین سال آینده در دسترس همگان قرار بگیرد، خبرها هم حاکی از حال خوش ۵۰ نفری است که در مرحله تست انسانی این واکسن را تزریق کرده‌اند. در کنار همه اینها مجموعه «آسترازنکا» به ایران اعلام کرده که تحویل ۴/۲ میلیون دوز واکسن کرونا را از ماه فوریه (بهمن و اسفند) در قالب سبد کووواکس آغاز می‌کند.

چقدر واکسن داریم؟

واکسن «اسپوتنیک وی» ساخت کشور روسیه نزدیک‌ترین واکسن به ایران است؛ آن‌طور که رئیس سازمان غذا و دارو گفته قرارداد خرید واکسن از روسیه «برای دریافت واکسن اسپوتنیک وی، دو میلیون عدد است». ۲۰ هزار دوز از این واکسن درحالی چند روز پیش وارد ایران شد که در رابطه با خرید و ورود آن هم حرف و حدیث بسیاری وجود داشت. مینو محرز، متخصص بیماری‌های عفونی به آشکاری صحت و اثرگذاری این واکسن را زیر سؤال برد و حتی اعلام کرد این واکسن را نخواهد زد و در مقابل کیانوش جهانپور و دیگر مسؤولان وزارت بهداشت به این گفته او تاختند و آن را ناشی از «تعارض منافع» او خواندند. اما ماجرا وقتی آرام‌تر شد که نشریه لنست به‌عنوان دومین مرجع معتبر نشریات پزشکی، اثرگذاری این واکسن را تایید کرد. نتایج بررسی جدید منتشر شده در این مجله حاکی است که واکسن «اسپوتنیک وی» در برابر موارد علامت‌دار بیماری کووید- ۱۹ اثربخشی ۹۱/۶ درصدی دارد. مسکو برای صادرات این واکسن به کشورهای دیگر یا تولید در خارج از روسیه، برنامه‌ریزی کرده و بیش از ۵۰ کشور جهان برای خرید بیش از ۱/۲ میلیارد دوز از این واکسن ابراز تمایل کرده‌اند. در حال حاضر فارغ از دو میلیون دوز واکسن وعده داده شده روسی باید ۴/۲ میلیون دوز واکسن آسترازنکا هم اضافه کنیم. دو روز پیش سعید نمکی، وزیر بهداشت و درمان اعلام کرد «تحویل ۴/۲ میلیون دوز واکسن کرونا از ماه فوریه در قالب سبد کووواکس آغاز می‌شود.» این آمار در حالی است که خبرهایی هم از ورود واکسن از چین و هند به گوش می‌رسد اما از آنجاکه هنوز جزئیات دقیقی از آن وجود ندارد خیلی نمی‌توان روی تعداد آن حساب باز کرد. همه اینها را باید بگذاریم در کنار این خبر که سه واکسن داخلی در مسیر فاز پیشرفته تست انسانی هستند که می‌توانند به مرحله تولید برسند.

واکسن ایرانی چقدر نزدیک است؟

وقتی از فاز انسانی حرف می‌زنیم از چه می‌گوییم؟ این‌که واکسن ایرانی حالا به این مرحله وارد شده چه معنی دارد و آیا می‌توان زمانی برای دسترسی عمومی این واکسن تخمین بزنیم یا خیر؟ علیرضا رئیسی، معاون بهداشت وزارت بهداشت و درمان در ویدئو کنفرانس اخیر خود با جزئیات به این پرسش پاسخ می‌دهد. آن‌طور که او می‌گوید در واکسن یک فاز صفر و یک فاز آزمایشگاهی داریم. بعد از این‌که واکسن روی حیوان تاثیر داشت، واکسن روی تعداد معدودی از انسان‌ها آزمایش می‌شود. هدف از فاز یک انسانی این است که آیا واکسن عارضه جانبی روی بدن انسان ایجاد می‌کند یا خیر. آیا ایمن است یا نه. در این مرحله خیلی به دنبال اثربخشی واکسن نیستند و فاز یک به دنبال این است که آیا واکسن روی بدن انسان واکنش بدی نشان نمی‌دهد. در نتیجه با دوز پایین شروع شده و بعد از مدتی که گذشت نگاه می‌کنند مشکلی ایجاد نکرده و سپس دوز را بالاتر می‌برند. دوز را تا جایی بالا می‌برند که آنتی‌بادی مناسب باشد.

در فاز سه تعداد زیادی از افراد تست می‌شوند. بررسی می‌شود آیا واکسن در این تعداد زیادی که تست شده چقدر آنتی‌بادی تولید کرده و چند درصد واکنش داده است. همچنین برخی افراد به عنوان کنترل انتخاب می‌شوند. همچنین فاز چهار یا پست مارکتینگ هم وجود دارد که حداقل سه تا پنج سال و گاهی هشت سال طول می‌کشد. در این مرحله بررسی می‌کنند آیا عوارض دیگر و اثرات دیگری هم دارد یا نه. این وابسته به زمان است و نمی‌توان آن را کوتاه کرد. سازمان جهانی بهداشت اعلام کرد درست است تولید هر واکسن ۸ تا ۱۰ سال طول می‌کشد، اما کرونا آدم‌های زیادی را در جهان از بین برده است. فعلا تا فاز سه را مجوز اضطراری می‌دهیم، زیرا فاز چهار هنوز نگذشته است. هیچ واکسنی در جهان فاز چهار را نگذرانده است. زیرا زمان آن نرسیده است.

دریافت واکسن با کدملی؟

در رابطه با نحوه واکسیناسیون اما همچنان ابهاماتی وجود دارد. شاید اصلی‌ترین نگرانی در این واکسن به بازار سیاه دارویی است، چراکه تجربه‌های تلخ بسیاری در گذشته در این رابطه وجود داشته است.

تا به حال اظهارات مسؤولان وزارت بهداشت و توجه عمده رسانه‌ها معطوف به شیوه تامین و تولید واکسن داخلی و خارجی بوده است، اما غافل از این‌که کوچک‌ترین اشاره‌ای به نحوه توزیع آن از سوی مسؤولان مربوط نشده است. این در حالی است که کوچک‌ترین خطا و ناهماهنگی در توزیع مناسب واکسن کرونا می‌تواند انحراف و رانت بزرگی در توزیع آن ایجاد کند و میلیون‌ها دلار هزینه صرف شده برای واردات یا تولید واکسن را هدر بدهد. محمدرضا شانه‌ساز، رئیس سازمان غذا و دارو اعلام کرده دریافت این واکسن از طریق یک سامانه الکترونیکی خواهد بود. او گفته «طبق برنامه و اولویت‌بندی در معاونت بهداشت واکسیناسیون به‌موقع آغاز می‌شود و سامانه‌ای الکترونیکی برای این کار در نظر گرفته شده است. سامانه تیتک در واکسن آنفلوآنزا با موفقیت مورد استفاده قرار گرفت و با این سامانه افراد با کدملی واکسن کرونا را دریافت می‌کنند تا شاهد خروج واکسن از زنجیره اصلی نباشیم.»

به باور بسیاری از کارشناسان این حوزه با مقایسه و بررسی سامانه‌ها و سازوکارهای موجود در کشور، سامانه تیتک از امتیاز و برتری نسبی نسبت به سایر گزینه‌ها برخوردار است. سامانه ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت کالاهای سلامت محور که به اختصار تیتک نامیده می‌شود. از طریق این سامانه امکان تشخیص کالاهای تقلبی و قاچاق میسر شده و نحوه توزیع اقلام دارویی و تجهیزات پزشکی در کلیه شرکت‌های پخش و داروخانه‌ها و مراکز عرضه قابل رصد است.

پدرام اصلانی‌فر، کارشناس حوزه سیاستگذاری سلامت با بیان این‌که سامانه تیتک به عنوان جامع‌ترین سامانه هوشمند حوزه سلامت در کشور، ۲۷۰ واردکننده، ۵۰ شرکت پخش و ۱۲ هزار داروخانه را تحت کنترل و نظارت خود دارد تا هرگونه انحراف، تقلب و احتکار در توزیع دارو را به حداقل ممکن برساند به فارس گفته است: «واکسن کرونا و توزیع آن شاید یک تجربه بی‌سابقه و خطیر در تاریخ سلامت کشور باشد، اما در این برهه حساس، زیرساخت‌های لازم در معاونت بهداشت وزارت بهداشت موجود نیست.»

واکسن کرونا از هر نوع رایگان است

نشانه‌های آغاز موج چهارم کرونا در کشور آشکارتر می‌شود. تعداد شهرهای نارنجی نسبت به ۱۰ روز پیش دو برابر شده و از تعداد شهرهای امن آبی روز به روز کاسته می‌شود. رعایت پروتکل‌های بهداشتی به ۸۰ درصد رسیده و میزان ترددهای بین شهری افزایش داشته آن‌قدر که حالا پلیس هم تردد بین شهرهای نارنجی را در تعطیلات پیش رو ممنوع اعلام کرده است. از هفته آینده قرار است طبق رویه اعلامی وزارت بهداشت تزریق واکسن کرونا آغاز شود. در این میان ایرج حریرچی در کنار نحوه این واکسیناسیون به قیمت آن هم اشاره جالبی داشته است. او گفته: «عرضه واکسن کرونا از هر نوعی رایگان خواهد بود و مشخصا فقط ازطریق شبکه بهداشت توزیع می‌شود از آنجا که نگهداری واکسن کرونا، شرایط خاص و در دمایی زیر ۲۰ درجه ممکن خواهد بود تزریق آن فقط در محل شبکه‌های بهداشتی انجام می‌شود.»

حریرچی: عرضه واکسن کرونا از هر نوعی رایگان خواهد بود و مشخصا فقط ازطریق شبکه بهداشت توزیع می‌شود. از آنجاکه نگهداری واکسن کرونا، شرایط خاص و در دمایی زیر ۲۰ درجه ممکن خواهد بود تزریق آن فقط در محل شبکه‌های بهداشتی انجام می‌شود

چه کسانی واکسن می‌زنند؟

از دو میلیون واکسن وعده داده شده روسی حالا ۲۰ هزار دوز آن وارد ایران شده است و از آنجاکه بازدهی این واکسن طی دو مرحله تزریق است باید بدانیم این تعداد واکسن برای ۱۰ هزار نفر در دو مرحله تزریق کارایی دارد. اما چه کسانی در صف تزریق واکسن قرار دارند؟ علیرضا رئیسی، معاون بهداشت وزارت بهداشت پاسخ این سوال را با یک عبارت کلی داده است. او گفته با در اختیار داشتن واکسن می‌توانیم «افراد آسیب‌پذیر» را واکسینه کنیم. محمدرضا شانه‌ساز، رئیس سازمان غذا و دارو هم گفته: «گروه‌هایی که اکنون در اولویت هستند، واکسن را دریافت خواهند کرد.» اما پاسخ صریح به این پرسش را می‌توان از زبان سید حیدر محمدی، مدیرکل دارویی سازمان غذا و دارو شنید. او در گفت‌وگویی که دیروز با یکی از بخش‌های خبری صدا و سیما داشت اعلام کرد: «اولویت‌های تزریقی طبق اعلام وزارت بهداشت، ابتدا کادر درمان و سپس سالمندان و بیماران خاص و صعب العلاج خواهند بود.» از گفته‌های کیانوش جهانپور هم می‌توان متوجه شد علاوه بر این گروه‌ها «جانبازان» هم در صف دریافت واکسن روسی هستند.

واکسیناسیون چه زمانی آغاز می‌شود؟

حالا می‌دانیم به شکل حدودی چقدر واکسن در اختیار داریم و آنچه در این میان برایمان قطعی است در اختیار داشتن ۲۰ هزار دوز واکسن اسپوتنیک وی ساخت روسیه است. حتی می‌دانیم اولویت تزریق اعلام شده از سوی وزارت بهداشت شامل چه کسانی می‌شود. سوال این است چه زمانی قرار است آغاز به تزریق واکسن کنیم؟

آن‌طور که کیانوش جهانپور، سخنگوی سازمان غذا و دارو به باشگاه خبرنگاران جوان گفته این محموله نیاز به نمونه‌برداری هم دارد. او گفته: «محموله اولیه واکسن اسپوتنیک وی روسیه برای نمونه‌برداری و بررسی‌های نهایی به محل نگهداری منتقل شده است.» اوهمین دیروز اعلام کرد: «آغاز واکسیناسیون منوط به تایید و اعلام معاونت بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کمیته اجرایی واکسیناسیون کرونا خواهد بود.» در حالی سخنگوی سازمان غذا و دارو زمان واکسیناسیون اسپوتنیک وی را منوط به اعلام نظر وزارت بهداشت کرده که حیدر محمدی گفته تزریق واکسن روسی در ایران از هفته آینده آغاز خواهد شد. رد حرف‌های مدیرکل دارویی سازمان غذا و دارو را می‌توان در یکی از توییت‌های متاخر علیرضا وهاب‌زاده مشاور وزیر بهداشت و درمان هم پیدا کرد. او در توییتی نوشته «واکسن روسی اسپوتنیک ۹۱/۶ درصد موثر است و در رده واکسن‌های فایزر و مدرنا قرار دارد و ایران هفته آینده واکسیناسیون را آغاز خواهد کرد.»